

er ikke tilstrækkeligt til at være fuldstændig klar over, hvorledes den nugældende Lov har virket. Vi have alle sammen været enige om, at det i Hovedsagen er den rigtige Maade, der er slaaet ind paa ved den nugældende Lov. Derfor har hele Udvalget været enig i at holde sig væsentligt til den nugældende Lov, og derfor er der ikke Tale om et Flertal og et Mindretal i Udvalget. Der er kun Tale om hele Udvalget, som stiller en Del Ændringer, og saa om et Mindretal, der vil fravige det allerede bestaaende Princip i den Lov, vi have, og vil gaa over til noget andet. Jeg kan ikke forstaa, at det ærede Medlem for Aarhus søndre Valgkreds (Harald Jensen) vil gaa med til disse gennemgribende Ændringer, som han her har stillet baade med Hensyn til Fæste, Ekspropriation og Laaneværdiens Forhøjelse indtil 6,000 Kr.; thi der er ingen, der som det ærede Medlem har anket over, at Oplysningerne vare for faa, og at vi i Grunden ikke vare forberedte paa at gaa til saadanne Ændringer i den nu bestaaende Lov. Han har da ogsaa henstillet, om det ikke vilde være fornuftigere kun at gaa til Forlængelse af den nu bestaaende Lov, men dog have det ærede Medlem og hans Meningsfæller stillet ret gennemgribende Ændringer. Det finder jeg ikke er rigtigt, jeg er enig med den højtærede Landbrugsminister i, at vi skulle se at gaa fremad paa samme Vej, som vi have begyndt paa, idet vi kun ændre visse enkelte Forhold, som vi have været fuldstændig klare over vare urigtige, ihvorvel jeg — og jeg antager ogsaa en Del flere af Udvalgets Medlemmer — nok kunde ønske, at vi fik flere og større Husmandsbrug, at man altsaa fik Laanesummen forhøjet. Vi toge imidlertid i Betragtning, at Formaålet med Loven er at skaffe Jordlodder til Landarbejdere, og vi maa tillige huske paa, at skulle vi gaa op til en meget større Sum, til 6,000 Kr. eller maaske højere, vil det komme til at ske paa Bekostning af dem, der trænge til at faa disse Laan, dem, der ikke ere i Stand til at kunne skaffe den større Sum til Veje. Dette har det ærede Medlem for Aarhus ogsaa indrømmet, idet han siger, at vi nok skulle have Laanesummen op til 6,000 Kr., men man skal ikke forlange mere af Landarbejderne end $\frac{1}{10}$ af de første 4,000. Ja selvfølgelig, naar man vil gaa den Vej, at der ikke skal gøres Forskel paa den Sum, som vedkommende Landarbejder skal være i Besiddelse af, enten han faar en Lod til 4—5 eller 6,000 Kr., saa ville de

selvfølgelig alle sammen helst have de større Lodder. Men deri er jeg fuldstændig enig med den højtærede Landbrugsminister, og det har omtrent hele Udvalget været enig i, at det kan man ikke gaa til, vi kunne ikke sætte Kravene lavere end til $\frac{1}{10}$ af Ejendommens Laaneværdi for Laansøgerne, og dermed mener jeg ogsaa, at Forslaget om at gaa saa højt op som til 6,000 Kr. maa falde, og i hvert Fald er det absolut nødvendigt, at det maa falde, saafremt vi ikke kunne faa en ubegrænset Sum til vor Raadighed. Skulle vi nøjes med $2\frac{1}{2}$ a 3 Mill. Kr. aarlig at laane ud, vil det virkelig være Uret imod Landarbejderne, om vi sætte Laaneværdien ganske betydeligt op, thi saa ville de allerfleste ikke kunne komme i Besiddelse af disse Ejendomme og tilmed dem, der trænge haardest dertil. Det forbavsede mig derfor, naar det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Birck) sagde, at han ogsaa ønskede, at man skulde gaa op til mindst 6,000 Kr., men samtidig holdt paa, at de $2\frac{1}{2}$ Mill. Kr. aarlig ikke maatte forhøjes. Det er efter min Mening en fuldstændig Inkonsekvens fra det ærede Medlems Side, det vilde absolut føre til, at saa vilde meget faa komme i Besiddelse af disse Lodder, saa vilde vi være nødt til for Fremtiden at indskrænke Antallet af de aarlige Laan, og det er dog ikke Meningen. Naar det er blevet sagt, at man ikke vidste, hvor mange Penge de vedkommende Laansøgere vare i Besiddelse af, saa kan jeg for Viborg Amts Vedkommende oplyse — jeg antager, at det har været lige saadan for de fleste andre Amter —, at der ikke har været mange, der have haft Midler til at komme i Besiddelse af større Lodder, end de nu en Gang have faaet. De allerfleste have døjet med at skaffe de nødvendige 400 Kr. til Veje for at komme i Besiddelse af Ejendommen til den Pris, som Lodden er sat til i den nuværende Lov. Selvfølgelig vil der være en Del, som ville være i Stand til at kunne skaffe flere Penge til Veje, men det vil komme til at gaa ud over dem, der kun have en mindre Sum, dem, der paa Grund af daarlige Arbejdsforhold, stor Familie eller paa anden Maade ikke have kunnet være i Stand til at skaffe den nødvendige Kapital, de ville skydes tilbage, for at de mere velhavende kunne komme i Besiddelse af de forholdsvis større Ejendomme. Jeg har derfor ogsaa sammen med Udvalgets store Flertal sluttet mig til den Bestemmelse, Ministeren har sat ind i Lovforslaget om, at de, der